

ap

1954

BIRŽELIS

NR. 6

50 88

1954 BIRŽELIS Nr. 6

Redaguoja: *Pranas Naujokaitis*

Administruoja: *Nekalto Prasidėjimo
Seserys*

Leidžia: *Lietuvių Kultūros Institutas*

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Pr. Naujokaitis, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

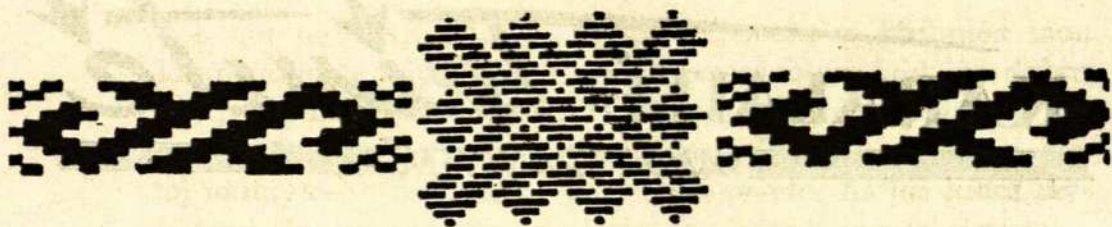
ŠIAME NUMERYJE:

1. Z. Gavelis, GRAŽU MANO TĖVIŠKĖJE	161
2. V. Frankienė, KARALAITĖ TEISUTĖ	162
3. N. Butkienė, JONUKO IR KATRYTĖS NUOTYKIAI	172
4. V. Jonikas, SKILTININKAS MIKAS	175
5. J. Minelga, JONINIŲ PASAKA	176
6. D. Lipčiūtė, DOMUKAS KEPALAITIS	177
7. A. Grigaitis, ABRAOMAS LINKOLNAS	179
8. V. Čižiūnas, KRĖVOS PILIES KALINYS	182
9. V. Jonikas, KNYGA — PERGALES VĖLIAVA	186
10. O. B. Audronė VAKARIENĖ	187
11. T. Daunytė, KNYGNEŠYS	188
12. M. Skučaitė, TĖVELIO DIENAI	188
13. A. Simutytė, ŠV. KAZIMIERO APSIREIŠKIMAS	189
14. LAIŠKAI, KNYGOS	191
15. UŽDAVINIAI	192

Viršelį ir piešinius — dail. P. Osmolskio.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: P. Naujokaitis, Brooklyn, N. Y. June, 1954. Vol. 5, No. 6. Subscription: \$3.00 yearly. Outside U.S.A. — \$3.50 yearly. Single Copy 30c. Entered as second-class matter at the post office at Putnam, Conn.

N. Pr. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn.

GRAŽU MANO TĖVIŠKĖJE

ZIG. GAVELIS

Medžiai mano tėviškėj aukščiau dangoraižių išbėga:
Jie ramias sodybas saugo nuo šiaurinių vėjų.
Soduose pavasariai pražysta daug balčiau už sniegą,
Ir takus žiedais tirščiau velykinės procesijos nuseja.

Upeliai ten pakyla bėgti iš gėlų šaltinių,
Ir jų čiurlenimas lengvesnis už vaikučių juoką.
Vakarais ten aidi dainos iš plačių krūtinių
Ir nuostabiais balsais lakštutės suokia.

Rytais ten saulės uždegtų rasos karolių
Žerėjimas skaistesnis už pasakos pilių pravertus langus.
O kai šilkų sparneliais ten žiogai užgroja,
Skambiau ir už koncertus salėse ten pievos žvanga.

Į ten sugrįžta paukščiai nuo geltono Nylo:
Jie parneša pavėsį aukštų Egipto piramidžių,
Ir kuomet pavasariais į tėviškę jie skristi kyla,
Aš jiems šitos laimės iš širdies pavydžiu.

KARALAITĖ

Teisutė

VANDA FRANKIENĖ

Keturių veiksmų pasaka vaikų teatrui

Trečio veiksmo tęsinys

NYKŠTUKAI: Klausome! (*Teisutė, pamojusi burtų kaspinėliu, išbėga; į priešingą pusę išeina Danutė su nykštukais.*)

PAMOTĖ: (*Puola prie raganos*). Neduosiu raganai savo balandėlės! Šalin, ragana - biauzybė! Šalin ir tu, juodasis baisuoli!! Mano mergaitė bus dar karalaitė!

RAGANA: Abi būsit pas mane karalaitės — žalčių ir varlių karalystėje! Che, che, che! Eik pas mane ir tu, pikčiurna. Jau dabar nebeištrūksit: griebsiu abi!! Che, che, che! Geležinės mano rankelės ir variniai piršteliai... Ei, žvairy, padėk! Pakinkysim abi! A ta-ta, tai man smagu!

KATINAS: Na, jau miau-miau-miau! Tai džiaugsmas, tai laimė man, Baisuolės tarnui: dirbs jos dabar už mane! Miau-miau-miau, sušoksim smagiai! (*Katino ir raganos baletas.*)

RAGANA: Na, dabar keliaukim į mano rūmus! Ei, žvairy, padėk, laikyk, varyk stipriai! Kartu su vėtra lėksim jau!

PAMOTĖ IR BARBUTĖ: Prapuolėm, prapuolėm!

RAGANA: O čia-čia, o lia-lia! Kas piktas — žūsta visada!

KATINAS: Miau-miau-miau — lekiam jau!

Uždanga

IV VEIKSMAS

Danutės gimtinėje. Lietuviška seklyčia, — kukli, bet labai jauki: ant langų gėlių vazonėliai, prie sienų suolai ir pora kėdžių, tarp jų stalas, pasieny spinta ir kampe kraičio skrynja.

Danutė labai linksma, apsirengusi tautiniais rūbeliais, — tvarkosi.

DANUTĖ: Užtiesiu savo gražiausią staltiesę, mamytės austą; pastatysiu vidury stalo gėlių puokštę. — Ak, kokia aš esu dabar laiminga: gyvenu savo tėvynėj, savo brangioj gimtinėj! Niekas ma-

nęs čia nebeskriaudžia... Tačiau pamotės ir Barbutės man labai gaila ir taip graudu darosi pagalvojus, kad jos dabar vargsta pas piktąjį raganą. Norėčiau, kad jos sugrįžtų, — gal nebebūtų tokios piktos, ir būtų smagu! Pamotė būtų man vietoj mamytės, o Barbutė — kaip tikra sesutė. Aš jas labai mylėčiau! Na, ką gi padarysi, jeigu jos truputį ir nuskriaustų...

GEGUTĖ: Ku-kū, ku-kū, ku-kū!

DANUTĖ: Gegutė kukuoja! — Sveika, gegutėle, — ar žinai, kad šandien mano Vardinės? Jei žinai — vieną kartelį užkukuok!

GEGUTĖ: Ku-kū!

DANUTĖ: Žinai, — tai gerai! O dabar pasakyk, ar ateis mane draugės pasveikinti?

GEGUTĖ: Ku-kū!

DANUTĖ: Ateis!! Tai puiku, tai bus linksma!...—Gegutėle, o kelios ateis, prašau, pasakyk?!

GEGUTĖ: Ku-kū, ku-kū, ku-kū, ku-kū, ku-kū!

DANUTĖ: (*Skaičiuoja*). Penkios! Taip gali būti — tikrai, tikrai!! Ateis: Marytė, Aldutė, Katrytė, Julytė ir Vidutė. Tai bus puiku! — Padainuosim, pašoksime... — Na, ko čia dar paklausti gegutėlės? — Jau žinau — paklausiu tik juokais ir pažiūrėsiu, ar ji dar kukuos. — Gegutėle pilkoji, paukštužėle gražioji, kiek dar svetelių mane šiandien aplankys? Na, Klausau!

GEGUTĖ: Ku-kū, ku-kū, ku-kū, kukū, ku-kū... ir t. t. (*Daug kartų kukuoja*).

DANUTĖ: Oi tu, melagėle - paukštužėle, — gana jau, gana! Neturiu aš tiek daug pažįstamų nei draugų. Nejuokauk, gegutėle! (*Pasigirsta linksmi balsai, šnarėjimas, — vėl tyla, ir kažkas pasibeldžia į duris*).

DANUTĖ: Prašau!

VIDUTĖ: (*Įkiša galvą pro duris*). Laba dienele! Užsimerk, Danute, ir nežiūrėk, — labai prašau!

DANUTĖ: Ąk, tu išdykėle! — na, gerai... Jau užsimerkiau.
(Ibėga penkios mergaitės. Įneša kėdę, papuoštą gėlių vainiku, įsodina į ją Danutę ir kilnoja linksmi).

VISOS: Valio, Danute, valio! Sveikinam, sveikinam Vardo dieną!

DANUTĖ: (Juokiasi). Ȁčiū, Ȁčiū, — tik paleiskit.

VISOS: O dabar dar išbučiuosim!

ALDUTĖ: Geros sveikatos, Danute!

MARYTĖ: Būk visada linksmi!

VIDUTĖ: Ko tik nori, linkim iš širdies!

JULYTĖ: Daug laimės ir džiaugsmo, draugužėle!

KATRYTĖ: Gerai mokykis visada, tik ne geriau už mane, nes Ȁ noriu būti pirmoji mokinė.

VISOS: Tu niekad rimtai nešneki, Katryte.

KATRYTĖ: Bet visada linksmi.

DANUTĖ: Ȁčiū, Sesytės, už linkėjimus!

VISOS: Ir durys apvainikuotos, — tik pažiūrėk! Tegu visas kaimas žino, kad šiandien tavo Vardinės.

DANUTĖ: (Prieina prie durų ir, jas atidariusi, apžiūri). O, puikus jurginų vainikas, — tai džiaugsmas man! Ȁčiū jums. — O dabar prašau, sėskit, — tuoj pasivaišinsim!!

JULYTĖ: Spėsime pasivaišinti — geriau padainuokim.

DANUTĖ: Jūs dainuokit, o Ȁ dengsiu stalą.

(Mergaitės dainuoja; Danutė dengia stalą ir pritaria).

Vaikučiai esam mes maži,
Saulėto džiaugsmo kupini;
Mums šypsos žemė ir dangus, — 2 k.
Koks mūs gyvenimas gražus! 2 k.

Tėvynę mylim mes karštai
Ir ją mylėsime amžinai:
Už groį jos puikių laukų 2 k.
Už žygius bočių - milžinų... 2 k.

(Melodiją turiu — Autorė).

(Pasigirsta vežioimo tratėjimas ir balsai).

BALSAI: Čia Danutė gyvena, čia!

DANUTĖ: (Nustebusi). O kas čia dabar?

MERGAITĖS: Kažkas atvažiavo ir beldžiasi į duris!

DANUTĖ: (Bėga prie durų). Prašau! (Įeina Teisutė, Gėlytės, Kiškis ir Nykštukai).

TEISUTĖ: Sveika, geroji Danute!

VISI: Sveika, Danutėle!

- DANUTĖ: Sveikučiai, o koks džiaugsmas! Kaip gerai, kad atvažiavot, kaip gerai!
- TEISUTĖ: Sveikinu tave, vaikelį, Vardo dieną. Žinau, kad tėvelių neturi, tai aš vietoj mamytės atnešiau tau dovanėlių! Prašau, užsidėk (*paduoda*), — tai brangiais akmenėliais papuošta karūnėlė, kuri labai tiks prie tavo tautinių drabužėlių.
- DANUTĖ: Kokia puiki dovana! Ačiū, Teisute Karalaite, ačiū labai!! (*Du nykštukai ant padėklo laiko labai didelį, gražiai išpuostą, pyragą*).
- I NYKŠTUKAS: O mes, nykštukai, dovanojam tau Vardinėms mūsų keptą pyragą. Jis gulbės piene užmaišytas, migdolais ir marciponais parėdytas, viduryje uogos ir uogelės, saldus medutis ir gėlių kvapios sultelės. — Prašau! (*Paduoda Danutei*).
- DANUTĖ: Ačiū, brangieji keptėjai — nykštukai! (*Ima ir stato ant stalo*). Tuoju paragausime visi.
- KIŠKIS: Tik, kai valgysi pyragą, nenuryk liežuvėlio, nes pyragas neapsakomai gardus! Ir aš padėjau kepti!
- NYKŠTUKAI: Ak tu, išdykėli, nejuokauk. Tu, trindamas kiaušinius, tris bliūdus sukūlei ir taip išsimurzinai, kad turėjai paskui dvi valandas praustis!
- VISI: Ot kiškelis - padėjėjas! Cha-cha-cha! (*Juokiasi*).
- GĖLYTĖS: Ir mes, aukso sodo gėlytės, sveikiname tave, Danute, ir linkim niekad neverkti, — vis linksmai būti!
- I GĖLYTĖ: Mes dovanojam tau iš Pasakų šalies aukso darželio nevystančių, nemirstančių gėlelių. Jos tau žydės, kvėpės ir vasarą, ir žiemą! Mes papuošim jomis dabar Vardinių stalą. (*Stato vazonėlius ant stalo*).
- DANUTĖ: Dėkoju jums, mano gražiosios Gėlytės, ačiū iš širdies! Visiems ačiū už dovanas! Aš džiaugiuos be galo! O dabar prašau sėsti prie stalo. — Ak, iš džiaugsmo pamiršau supažindinti: — čia, štai, mano penkios draugės: Aldutė, Jūlytė, Katrytė, Marytė ir Vidutė.
- TEISUTĖ: Atrodot man geros mergytės, o gerus vaikus aš labai myliu. Kitą kartą ir jums atvešiu dovanų!!
- MERGAITĖS: Ačiū, Geroji Karalaite!! Mes pirmą kartą matome tikrą karalaite ir tuos nuostabius nykštukus, tokias gražias gėlytes... Tai tikrai kaip pasakoj puiku!
- KIŠKIS: O apie mane visi pamiršta... Sveikinu, Danute, tave ir aš. O, štai, mano dovana — armonikėlė tikra! — Galėsi groti ir dainuoti, šokti ir vėl dainuoti ir mane, Kiškelį, prisiminti.
- DANUTĖ: Mielas Kiškelį, ačiū tau, bet gaila — aš nemoku groti, — turėsiu dar išmokti. (*Bando*). Čir, čir, čir... Et. geriau aš pagrosiu,

kai kitą kartą atvažiuosi!

VISI: Tai bus linksma ir gražu!

DANUTĖ: O dabar, mieli sveteliai, — kviečiu prie stalo. — Geroji Karalaite, prašom čia sėsti, — gražesnės kėdės neturiu; o jūs visi, brangieji, — susėskit kur kam patogiau ir geriau! (Visi susėda).

MERGAITĖS: Pyragas puikus — nematyto gražumo!

DANUTĖ: Pirmiausia ragausime to gulbės piene maišyto pyrago, o paskui mano sodo obuolių, giros ir kitų gėrybių. (Danutė dalina visiems pyragą, pilsto girą — rūpestingai aptarnauja svečius).

KIŠKIS: Ir aš Danutei padėsiu. (Padeda).

DANUTĖ: Prašom valgyti!! O čia, štai, duoninė gira; čia mano karvutės pienelis — kas ko nori!

TEISUTĖ: Man pienelio ir lietuviško sūrio!

DANUTĖ: Prašau! (Paduoda).

NYKŠTUKAI: Ir man, ir man!!

KIŠKIS: O aš sau įsipilsiu giros!

MERGAITĖS: Ir man, - man!

KIŠKIS: Aš jums įpilsiu, — Danutė nespėja!

MERGAITĖS: Ačiū! (Visi pradeda valgyti).

VISI: Tai pyragas — skanus neapsakomai! Tirpsta burnoje! O koks kvapus ir saldus!

NYKŠTUKAI: Mums taip gera, kad pyragas patinka.

TEISUTĖ: Stokim visi ir užtraukim Danutei ilgiausių metų!

VISI: Užtraukim! (Dainuoja).

DANUTĖ: Ačiū visiems sveteliams už gražius linkėjimus!

VISI: Ačiū už skanumynus! Už gražias vaišes!

KIŠKIS: Tik ačiū ir ačiū, bet kai aš jus visus dar daugiau pralinksminsiu, tai man bus ir ačiū ir dėkui! Gerai?

VISI: Tai linksmas mūsų Ilgausis. Na, pralinksmink!

KIŠKIS: Dainuoti kažin ar man išeis, bet pašokti tai jau aš pašoksiu. Tik atspėkit ką aš šoksiu? — Tu, Danute, spėk!

DANUTĖ: Tur būt, kiškučių šokį: strykt, strykt - pastrykt?!

VISI: Ar atspėjo?

KIŠKIS: Ne, ne! Aš šoksiu lietuvišką suktinį.

VISI: Ką?! Iš kur tu moki? Jau čia pamelavai, kiškeli!

KIŠKIS: Meluoti labai negražu! — Aš ne melagis. Tik paklausykit! — Vieną kartą aš iš už krūmų mačiau, kaip vaikai šoko, — ir man labai patiko. Aš tik strykt prie jų, ir šaukiu: — Ir aš noriu šokti — priimkit ir mane į savo būrelį! O vaikai išsigando ir išbėgiojo. Aš, vienas likęs, tol šokinėjau, trypinėju, kol išmokau. Aha, ir dabar moku. Tik pažiūrėkit!

VISI: Puiku, Kiškeli, — šok, pažiūrėsim!

KIŠKIS: Danute, paskolink armonikėlę!

DANUTĖ: Prašau!

(Kiškis šoka dainuodamas, ir retkarčiais pučia armonikėlę).

KIŠKIS:

Suktinėlį visi moka,
Suktinėlį visi šoka,
O aš šoku ir dainuoju
Ir armonikėle groju, — čir, čir!
Jūs sveteliai ir viešnelės,
Jūs pašokit su kiškeliu, —
Trypkit, šokit ir dainuokit
Ir armonikėle grokit!

(Pučia armonikėlę ir šoka komišką šokį).

VISI: Valio, linksmas šokėjas, valio!

KIŠKIS: (Gražiai visiems lankstosi). O ačiū ir dėkui tai nereikia ilgai ausiui?

VISI: Ačiū, ačiū Kiškeliui už suktinėlį!

TEISUTĖ: Praleidome laiką labai smagiai, o dabar jau laikas į namus keliauti. — Gyveni, Danute, gražiai ir jaukiai; man labai patiko tavo tėviškėlė!

VISI: Ir mums labai patiko, — gražu čia!

TEISUTĖ: Bet jau laikas keliauti. Ačiū už vaišes!

DANUTĖ: Dar neskubėkit — labai prašau!! Aš jūsų išsiilgau; dažnai jus visus prisimenu ir labai myliu!

NYKŠTUKAI Gal dar pabūsime, jei Karalaitė sutiks.

GĖLYTĖS: Mes dar mielai pasiliktume!!

TEISUTĖ: Ir man čia smagu, — dar kada atvažiuosime ir vėl. Dabar keliausim: dar turiu aplankyti daug vaikučių, kurie geri ir laukia Pasakų šalies karalaitės Teisutės. (Jau kiasi eiti).

DANUTĖ: Geroji Karalaite Teisute, prašau dar lūkterėk valandėlę ir manęs išklausk. — Aš iš visos širdies prašau — išvaduok pamotėlę ir Barbutę, — man taip jų gaila!!

TEISUTĖ: Džiaugiuos, Danute, kad nepamiršti savųjų, nors dėl jų ir daug karčių ašarėlių išliejai... — Sustokit visi ten prie sienos ir žiūrėkit, kas dabar bus.

(Teisutė nusiima burtų juostą ir stojasi vidury kambario; ji daro tam tikrus judesius tardama):

Čia rytai, čia vakarai —
Š-š-š — aš bursiu jau!
Tyliai, tyliai pastovėkit —
Mano burtų pažiūrėkit.

Kilk, vėjeli, užk, girele —
Vingur-vingur — tiesiu kelią, —
Burtų kelią — kelužėlį:
Juo atskriski, raganėle.

Raganėle - Baisuolėle, — skriski,
Skrisk greičiau čionai, —
Aš griežtai tau įsakau!
Š-š-š! — burtai baigti, —
Paklauskime visi!... (suūžia giria).

BALSAS: U-hu-hu, — aš jau lekiu,
U-hu-hu, — labai skubu —
Tuoį atlėksiu su vėju!

VISI: *(Tyliai)*. Ragana atskrenda!

DANUTĖ: Man net baisu!... *(Už durų triukšmas ir balsas)*.

BALSAS: O čia-čia, o lia-lia, fit-fit-fit — aš jau čia!
(Įlekia ragana ant šluotos; kartu ir katinas su pamote ir Barbute).

KATINAS: Miau-miau-miau — ir aš jau!

DANUTĖ: Ak, ir pamotė, ir Barbutė!

VISI: Kaip baisu! Abi pakinkytos!...

PAMOTĖ: *(Veržiasi ištrūkti)*. Danute, dukrele mano!

BARBUTĖ: Danute, sesute!

DANUTĖ: Mano mamyte, mano sesute!

VISI: Jos pasikeitusios, visai kitokios. Atimkim jas iš raganos!

RAGANA: Neatiduosiu savo tarnaičių! Neatiduosiu!

KATINAS: Aš stiprus. Aštrūs mano danteliai, dar aštresni nageliai: kai tik prieisit — tuoį sudraskysiu!

VISI: Baisus, žiaurus katinas!

RAGANA: O aš dar baisesnė, — nedrįskit prie manęs prieiti! Neatiduo-

siu savo tarnaičių! Nesiartinkit: kai čiupsiu geležinėm rankom, į varškę suspausiu! Neatiduosiu! O čia-čia, o lia-lia — aš Baisuolė ragana!

PAMOTĖ: O, kokia laimė būtų gyventi su Danute!! Atleisk, dukrele!! Ak, kokia negera aš tau buvau!...

BARBUTĖ: Sveika, sesute, — aš pasiilgau tavęs!

DANUTĖ: Pasisveikinkim! Aš irgi pasiilgau ir laukiau jūsų. (Bėga prie jų).

RAGANA: Šalin, o griebsiu! Šalin, šalin!

KATINAS: Miau-miau — laikau stipriai! Tuoju kąsiu ir draskysiu! Nepasiduosim!

VISI: Gelbėkim, atimkim pamotėlę ir Barbutę!! — Šalin, baidyklės!

TEISUTĖ: Nurimkit! (Prieina ir burtų kaspinėliu padaro tam tikrą judesį). Piktieji burtai dinkit tuč tuojau, — aš įsakau!! Nelaisvės varžtus — štai jau perkirpau!

RAGANA: Fit-fit-fit!! — Man silpna daros!... Aš jau pailsau!... O kur mano jėga ir stiprybė?!...

KATINAS: O aš... miau-miau... — aš vietoj sustingau! Miau — nebepajudinu nagelių; miau-miau — sustyro man kojelės!...

PAMOTĖ: (Puola prie Danutės). Atleisk, dukrele, aš daug tau blogo padariau, bet dabar būsiu tau tikrai gera mama.

BARBUTĖ: Atleisk, nepyk, — aš baisi, biauri buvau! Aš viską supratau, kai vargo paragavau! Dabar aš būsiu tau gera sesutė. Aš dirbsiu, o tu ilsėsis.

DANUTĖ: Mas abi dirbsim, Barbutė, o mamytė ilsėsis!! — Kokia aš laiminga: turiu mamytę ir sesutę! (Apkabina abi ir bučiuoja).

VISI: Išvarkim raganą ir katiną!

TEISUTĖ: Raganų daugiau mums nereikia, — teišnyksta ir ši paskutinioji — Baisuolė ragana! Nuo šiol visi bus geri, o aš, karalaitė Teisutė, visus vaikučius lankysiu ir apdovanosiu. — Dabar... š-š-š! (Buria).

Ei, Siaubūne, vėtrų tėve,

Skrisk per marias ir jūras, —

*Pasiimki raganėlę ir jos tarną — juodą Katiną —
Tuč tuojau!*

Nešk vėjų keliais-keleliais —

Tepražūsta jie tenai! (Suūžia, sudunda giria).

VISI: Greičiau išstumkim raganą su tarnu už durų: jau atskrenda Siaubūnas.

RAGANA: Jau aš nustojau burtų piktų, — fit-fit, — jau aš amžinai išnyksiu. Aš ragana paskutinioji — visų raganų baisiausioji...

KATINAS: Miau-miau, — nebegalingas ir aš jau... Einu ir aš kartu. Miau-miau...

VISI: Siaubūne-galiūne, pasiimk juos!!... — Valio, jau Siaubūnas nusinešė raganą ir jos tarną.

PAMOTĖ: Ačiū, Teisute Karalaite, už išvadavimą ir pamokymą! Dabar mudvi būsime visados geros.

DANUTĖ: Ir labai laimingos!

TEISUTĖ: Kiškeli, atnešk dovanas. Jas rasi vežimėly.

KIŠKIS: Klausau!

MERGAITĖS: O, kokius stebuklus mes čia matėme, — kaip pasakoj!

KIŠKIS: Štai ir dovanos!

TEISUTĖ: Štai tau, mamyte, o ši dėžė tau, Barbute. — Eikit ir tuoj persirenkit, kad neliktų nė ženklelio jūsų piktos širdies ir gyvenimo pas Baisuolę.

ABI. Tuoj persirengsim. Ačiū!

VISI: O dabar sušokime smagiai.

(Visi šoka, o su jais Danutė ir viduryje Karalaite. Įeina persirengusios pamotė ir Barbutė ir prisijungia prie šokančiųjų).

TEISUTĖ: *(Baigus šokį).* O dabar jau man laikas iškelti. Gyvenkit laimingai ir nepamirškite:

Kas myli mokslą, darbą ir knygas, —

Turi širdelę gerą — tas Pasakų šalį suras;

O kas tėvynę Lietuvą mylės ir jos niekad, niekad neišsižadės,
Ras laimę, kaip rado ją Danutė!

Sudiev!

GĖLYTĖS,

NYKŠTUKAI, Sudiev, — nepamirškite mūsų! *(Teisutė pamoja burtų kaspinėliu ir Pasakų šalies gyventojai pranyksta).*

KIŠKIS

DANUTĖ,

PAMOTĖ ir Sudiev, mylimi sveteliai, sudiev!!

BARBUTĖ

GEGUTĖ: Ku-kū, ku-kū, ku-kū!

DANUTĖ: Gegutėle pilkoji, paukštužėle mylimoji, atsiprašau, kad melagėle pavadinau. Tu teisybę sakei: daug, daug svečių šiandien turėjau! Ir mamytė, ir Barbutė sugrįžo; ir jos tokios mieilos abi!

DANUTĖ:

PAMOTĖ ir O kaip laimingos dabar mes! *(Visos trys apsikabina ir, BARBUTĖ muzikai pritariant, deklamuoja):*

Kur laimė mūs, žinokite visi,

Vaikučiai mieli — maži ir dideli—:

Tėvynėj mūsų, tėviškėj brangioj, —

Nors ir mažoj pirkutėj, bet tik ne svetimoj!

GEGUTĖ: Ku-kū, ku-kū, ku-kū!

UŽDANGA

Žvejų laivai Kuršių mariose

JONUKO IR KATRYTĖS

N. BUTKIENĖ

Nuotykių

Mokslo metams pasibaigus, tėvai nusiuntė Jonuką ir Katrytę vasaroti pas dėdę į kaimą.

Vaikai pirmą kartą savo gyvenime pakliuvo į kaimą. Tuoju metu jie nuėjo apžiūrėti dėdės ūkio.

Išėję į lauką, netoli namų jie pamatė jautį, stovintį prie tvorelės.

Jonukas, kaip skyrium vyresnis, laikė savo išmintingesniu, tai tuoj pradeda aiškinti sesutei.

— Matai, Katryt, koks mūsų dėdės nepaprastas jautis, jis muzikantas. Pažiūrėk: jis ant galvos užsidėjęs muzikos instrumentą, aš toki orkestre mačiau, vadinasi lyra.

— Kaip gi jautis ja skambina? — nustebus klausė Katrytė.

— Savo uodega, — paaiškino Jonukas. — Ak tu, kvailute mergaitė. Aš matau, kad tu dar nieko kaime nesupranti.

Vaikai prisiartinio prie jaučio. Tas neapsidžiaugė tokiais svečiais, bet supykęs puolė vaikus.

Katrytė ir Jonukas labai išsigando ir klykdami pradėjo bėgti. Jautis vijosi ligi namo.

Kai vaikai saugioje vietoje atsigręžę pažiūrėjo į jautį, jie pamatė ant jaučio galvos lyros vietoje didelius smailius ragus.

Dabar vaikai suprato, kad kai jautis stovėjo prie tvorelės, tai iš tolo į jį žiūrint, vaikams rodėsi, kad tvorelės statinėliai yra lyros stygos.

Po to įvykio Jonukas ir Katrytė pradėjo labiau domėtis gyvuliais. Klausinėjo vyresniųjų apie jautį, karves, avis, arklius, įvairius paukščius. Jie nebenorėjo būti kaime neišmanėliais. Klausinėdami ir apžiūrinėdami, jie prisiminė ir ką buvo knygutėse skaitę.

* * *

Jonukas pastebėjo, kad kaimo vyrai gražiomis dienomis dirba be marškinių, ir jų kūnas pasidaręs lyg bronzinis, nudegęs nuo saulės.

Jonukas pasakė dėdei, kad ir jis norėtų taip nudegti. Dėdė jam paaiškino:

— Žinoma, galite pasidaryti tokios spalvos, bet su saule maži juokai, reikia degintis atsargiai. Pirmą dieną tik penkias minutes, antrą dieną galima dešimtį minučių, vėliau penkiolika, dvidešimt, kol jūsų kūnas pripras prie saulės.

— Taip ir vasara pasibaigs, kol mes priprasime, — paabejojo Jonukas.

Kitą dieną vaikai nuėjo pasideginti saulutėje.

— Tik neilgai, — pasakė Katrytė: — Kaip dēdē mus mokē.

— Dēdē perdaug atsargus, — nusprendē Jonukas: — Juk tikrai tie vyrai bedirbdami pliki nuo penkių minučių nepradėjo. Žinoma, mes būsime atsargūs ir pasiliksimė čia ne ilgai, kokią valandą.

Saulutė taip maloniai šildē, kad Jonukas, atsigulęs ant pilvelio, net buvo užsnūdęs. Katrytė, pagulėjus apie dešimtį minučių, apsirengė ir nuėjo gėlių rinkti.

Sugrįžusi rado Jonuką dar toj pačioj vietoj, tik jo nugara buvo jau gerokai paraudonavusi.

— Jonuk, tavo oda ne tamsi pasidarė, bet raudona.

— O tu manai, kad iš karto pasidarysiu juodas, tam reikia keletos dienų.

— Bet aš manau, kad tau gana šildytis; aš noriu eiti namo, parnešti šitas gėlytes, kad nesuvystų.

— Gerai, einam, — greit sutiko Jonukas, jausdamasis nekaip.

Vakare Jonuko nuotaika visai nukrito. Jam pradėjo smarkiai skaudėti nugarą. Naktį jis visai negalėjo miegoti, net gulint ant pilvelio, nugaros skausmai jį kankino.

Atsikėlęs po blogai miegotos nakties, Jonukas atrodē išvargęs.

— Gal tu sergi, Jonukai? — rūpestingai paklausē dēdē, matydamas, kad Jonukas sunkiai pasēdi, o vaikščiojo neskubėdamas, lyg būtų padarytas iš stiklo.

— Ne, aš sveikas, — atsakē Jonukas, mėgindamas nusišypsoti.

Katrytė norėjo padėti Jonukui ir kreipėsi į dēdės šeimininkę, klausdama, kas daryti, jeigu žmogus nuo saulės yra per smarkiai nudegęs savo kūną.

— Žinoma, tai nemalonus skausmas, visai kaip nuo ugnies nudegtum.

— O ką gi daryti, kad mažiau skaudėtų? — paklausė Katrytė.

— Galima ištepti alyva, bet galima ištepti ir saldžia grietinėle, kaip mūsų mamytės kaime darydavo.

Katrytė, kai vakare gavo grietinėlės išgerti, tai ja ištepė Jonukui nugarą.

Per naktį Jonukui pasidarė geriau, o po dviejų ištepimų jis ir visai pasveiko.

Po to vaikai nutarė šildytis saulutėje pagal dėdės patarimą.

* * *

Katrytė ir Jonukas kaime greit susirado draugų. Katrytė susidraugavo ir pamilo katytę Micytę, Jonukas nuolat žaidė ir vaikštinėjo su dėdės kambariniais šuniukais.

Jonukas Micytę pravardžiavo kaminkrėčiu ir erzindavo Katrytę.

— Tavo Micė — užburtas kaminkrėtis. Ne veltui taip dažnai ant stogų tupi.

— Paprastas dalykas, ji slepiasi nuo tavo neramių šunų.

— Slepiasi, ji tiesiog bailė, bijo mano narsių taksiukų.

— Ne taip jau jie narsūs, — atsikirsdavo Katrytė: — iš baimės jiems ir kojos sulinko.

— Ne iš baimės, bet jie tokios veislės, — įsižeidęs paaiškino Jonukas.

Tuo metu pasigirdo griaudus katės miauksėjimas ir šunų lojimas. Vaikai iš balsų pažino savo numylėtinius ir tuojau išbėgo į kiemą.

— Pašauk savo šunis, jie sudraskys mano Micytę, — nusigandusi šaukė Katrytė.

— Aš nieko nedarysiu. Tu turi įsitikinti, kad mano šunes narsūs, o tavo Micytė bailė, — juokėsi Jonukas.

Iš tikrųjų, išsigandusi katė bėgo kiek galėdama, o paskui ją vijosi du šunes.

— Miau! Miau!! — miauksėjo katė.

— Vau! Vau! — kartojo šunes.

Staiga Micytė pamatė kieme gulintį vamzdį ir šmurkštelėjo į jį; taksiukai paskum ją.

Katrytė susijaudinusi žiūrėjo, kuo viskas pasibaigs, o Jonukas iš džiaugsmo net šokinėjo.

Greitai iš vamzdžio išlindo katė, pasirodė ir taksiuko galva.

— Bėk greičiau iš čia, mano brangioji, — rėkė Katrytė.

Micytė nelaukė, greitai bėgo. O taksiukų vienas taip ir pasiliko įsisprendęs ir iškišęs galvą, antras — iškišęs uodegą.

Vamzdis buvo labai laibas. Taksiukai negalėjo pro jį išlysti, tačiau nebegalėjo ir atgal grįžti.

Dabar abu taksiukai pradėjo kaukti. Jonukas išsigando.

— Ką tai reiškia? — suriko jis.

— Ha-ha-ha, — nusijuokė Katrytė: — tavo šunes nubausti. Dar tu įsitikinei, kad mano katytė gudri, o tavo šunes — kvaili ir pikti.

Reikėjo šauktis dėdės pagalbos, kol išvadavo taksiukus iš vamzdžio.

SKILTININKAS MIKAS

V. JONIKAS

Dievas ir tėvynė, artimas
Visad budėti šaukia, —
Skautai, į skiltį tautišką
Rikiuokimės nelaukę!

Mikas švilpuką papūtė,
Berniukų tuoj pridėjo.
Eina į gamtą mokytis
Be rašalo, be knygų.

Žuvys ten kibs į meškeres,
Krumokšniai siūlys grybų.
Valgis, pačių gamintinis,
Visiems tik be derybų.

Šilas ir pievos užmiesčio—
Dar sritys neištirtos.
Voverės kramto riešutus
Net nekeptus, nevirtus.

Mikas jau gairę įsmeigė,
Statys čia palapinę.
Dainas prie laužo treškančio
Senas dainuos atminę.

Ežeras bangą tviskina,
Iš tolo jau vilioja.
Plaukt, nenuskėst gilybėje—
Ispėjimas galioja.

Darbas ir meilė artimui
Padaro žmogų gerą, —
Skautams į skiltį tautišką
Visad rikiuotis dera!

JONINIŲ PASAKA

JONAS MINELGA

Dega, liepsnoja laužai padūmė,
Raganos piktos skraido ant šluotų.
Gaidžiu pavirtęs kaukas pakrūme
Joja ant ožio išdegutuoto.

Eiklūs kipšiukai laumes šokdina,
Aitvarui nešant alų ir midų.
Ūbia pelėdos iš tankumyno:
— Paparčio žiedas šile pražydo!

Skuba našlaitė į klaikų mišką
Paparčio žiedo — laimės ieškoti.
Iš sielvartėlio ašaros trykšta,
Uja ir bara namuos pamotė.

Išvaikšto girią, rasas išbraido, —
Įsmigę akys į tamsą baugią.
Nebegirdėti guodžiančio aido,
Vilkais ir liūtais raganos staugia.

Slibinas šnypščia, raitos ant tako
Kvatojant laumėms pavyduolėlėms.
Kur laimės žiedas — nebepasako
Svyrūnas beržas, nei drebulėlės.

Dvyliktai mušant, gaidžiams pragydus,
Klykdamos šmėklos dingsta su vėju.
Verkia našlaitė girioj paklydus, —
Paparčio žiedas ne jai žydėjo.

DOMUKAS KEPALAITIS

DANUTĖ LIPČIUTĖ

Tai ne juokas ir ne melas,
Ir ne šposas koks kartus,
Ir ne pasakos koks keras
Suviliot gerus vaikus —
Tai gyvenimo lapelis,
Tai liūdnu dienų sakmė,
Vaiko klydusiojo kelias,
Žemės svetimos grėsmė...

Du broliukai ir Domukas,
Dvi sesytės jo šeimoj;
Jis — mažiausias vaikeliukas,
Dar nebuves Lietuvoj.
Tėvas — Pranas Kepalaitis,
O Domukui — Mr. Bread.
Jis iš gėdos nenukaista:
Jam gražiau sakyti — Fred.

Visi mokos, visi skaito,
O Domukas — ne ir ne!
Vėjas žanduose įkaitęs,
Ir galvoj jo vėjas siaučia,
Kaip tuščiajam kamine...
Mama sako: “Štai knygelė —
Paskaityk man eilutes”. —

“Skauda akys ir galvelė,
Geriau rysiu piliules”.

Rasa moko, kad rašyčiau:
Galininkas — ką ką, ką...
O taškų toji gausybė,
Brūkšnių, nosinių kapa visa...
Jau pavargo mano protas
Ir kantrybės netekau.
Muštas, bartas ir vanotas —
Nebemokysiuos — sakau...

Mama sako: “Tuoį Kalėdos,
Ar išmokai, ką liepiu?”
“Tegul mokosi pelėdos”...
Visą dieną pralaksčiau...
“Domai, poterių kalbėjai?” —
“Sveika, Šventa... Amen. Jo.” —
Ir tik dulkės pasikėlė,
Šovė durys ir... valy, valia, valio...

Sutemose susigūžus,
Uždainuos visa šeima
Tėviškėlės skundą gūdų
Jos laukų plačia gama:
Sužydės ten tulpių raštai,
Lyg Dubysoje rasa.
Ir Nevėžis susimąstęs
Pravingiuos gilia vaga.

Ir išeis mama bažnyčion
Tais minkštais švelniais takais.
Bruknės degančios ant sniego
Ir nulyta kadugiais.
Ir tėvelis, dalgį griebęs,
Eis šienauti į lankas.
Auksu blizga ten rugienos,
Kai verti jas į vagas.

Ir suvers Rasa ant smilgos
Žemuogėlių daug kvapių
Ir skraidys, kaip tas drugelis
Iš sužydusių lankų.
Sužinos, kodėl tas kelias
Toks neketas ir brangus
Ir tas tėviškės berželis
Toks švelnutis ir kvapus.

Atsimins Dalia linrūtę
Ir tas skambančias gubas,
Lauknešėlio gardžią plutą —
Stirnakoję ir basa ...
Ir Jurgiukas sieks tošėlės,
Birbynėlę jis mėgins.
Kils vėl rūkas iš pievelės,
Laumės plaukus išsipins.
Ir suskaus Algiui krūtinė,
Žygin trimitas aidės.
Ir darbai savos tėvynės
Išvaduot ryžtu skubės.

Tik Domukas krapšto nosį,
Kramto gumą žiaunomis,
Pučia burbulus panosėj
Įvairiausioms spalvomis.
Jis nepadedą dainuoti
Nepagauna jų gaidos.
Ta šalis jau jam nuobodi,
Kur nēr komikų, gumos.

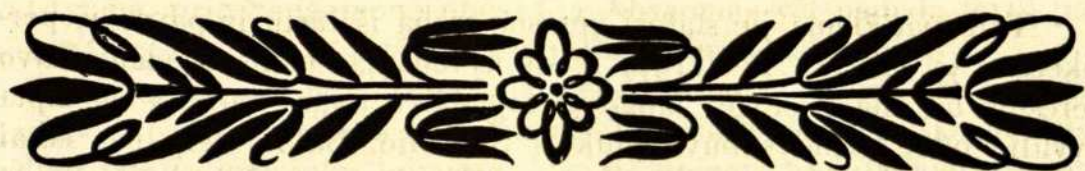
“Ir antra kalba? Kam josios?” —
Jam kartoja jo draugai. —
“Ton šalin tu nevažiuosi:
Dolerių nėra tenai”...
Ir Domukas užsimerkęs
Traukia “Džingal bel” šauniai,
Net kilnojas jo pakaušis,
Muša taktą jo kulnai ...

Mama sakė: “Susivėlęs
Nieks nebuvo Lietuvoj —
Ten saulutė vaikus kėlė,
Praudavos skaidrioj rasoj”.
— Nei šukuotis ir nei praustis
Aš nemėgstu, kaip matai.
Jau geriau lig pietų raustis
Patale su komikais...

Ten tėvynę reik mylėti
Ir tėveliams nusilenkt,
Dirbti, skriaudą nukentėti,
Muštas antausio netrenkt...
Televizijų ten nėra,
Retas dumia su karu...

(Bus daugiau)

ABRAOMAS LINKOLNAS

A. GRIGAITIS

Švęsdami Amerikos Nepriklausomybės šventę (liepos 4 dieną), prisiminkime vieną didžiųjų ir žymiųjų šio krašto prezidentų — Abraomą Linkolną.

Kiekviena tauta turi didvyrių, kurie išskyla pavojaus valandą arba kurie savo dideliais darbais visą gyvenimą pasuka į naujas vėžes, padeda kraštui sparčiais žingsniais žengti pirmyn. Tokių didvyrių darbai lieka tautos istorijoje ir žmonių atmintyje ilgus amžius. Jie gyvu pavyzdžiu šviečia jaunimui ir skatina sekti jų pėdomis.

Vienas Amerikos didvyrių yra Abraomas Linkolnas. Jis gimė 1809 metais vasario 12 dieną Kentucky valstybėje labai skurdžioje trobelėje. Iš čia Linkolnų šeima po kiek laiko persikėlė į Indianą.

Čia gimė Abraomas Linkolnas

Kelionė buvo labai ilga ir varginga. Kai kuriose vietose nebuvo jokio kelio, ir patiems reikėjo skintis kelią per miškų tankumynus. Atvykus naujon vieton, reikėjo skubėti pasistatyti pastogę, nes buvo jau lapkričio mėnuo, artinosi žiema. Dar tik septynerių metų ber-

niukas nuo ryto iki vakaro dirba miške, padėdamas savo tėvui kirsti medžius ir statyti trobelę.

Ta trobelė buvo tik pastogė, o ne gyvenamas namas. Ji buvo pastatyta iš karčių, dengta šakomis ir lapais. Kad galima būtų šaltį pakęsti, visą parą joje turėjo kūrentis ugnis.

Visą žiemą berniukas Linkolnas talkina tėvui valant sklypą, kuriame pavasarį rengėsi sėti javus, kad būtų iš ko maitintis.

Taip pat žiemą jie statosi geresnę trobą iš rąstų ir pavasarį persikelia į ją gyventi. Iš tikrųjų ir šis gyvenamas namas nedaug buvo geresnis už aną pastogę: lango vietoje buvo anga, užtiesta ištempta gyvulio oda. Grindys buvo pluktos iš molio. Baldai taip pat labai prasti: pora kėdžių ant trijų kojų, stalas iš pusrąsčių, bet jau ant keturių kojų. Trobos kampe iš karčių suremta lova. Čiužinio vietoje — sausa žolė ir medžių lapai. Užklotas — laukinių žvėrių kailiai. Į sienas įkaltos medinės gembės — laiptai pastogėn, kur buvo jaunojo Linkolno miegamasis.

Tiktai vienerius metus Abraomas Linkolnas telankė mokyklą. Mokyklon reikėjo eiti trejetą mylių per mišką, briedžių pramintais takais. Pietums teturėdavo tik saują grūdų kišenėje.

Tačiau Linkolnas neliko be mokslo, nors ir labai trumpai telankė mokyklą. Buvo labai gabus ir darbštus, tai savo pastangomis išmoko gerai skaityti ir rašyti. Mėgiamiausios jo knygos buvo: Šv. Raštas, Ezopo pasakėčios, Robinzonas Krūzas, Amerikos istorija, Jurgio Vašingtono gyvenimas ir kita. Radęs knygoje ką nors įdomesnio, neturėdamas popierio, užsirašydavo ant lentos ir išmokdavo atmintinai.

Dažnai naktimis atsėdęs kėdėj arba atsigulęs ant grindų prie ugniakuro skaitydavo arba sprėsdavo aritmetikos uždavinius, rašydamas ant medinės lopetos. Prirašęs pilną, nutrindavo ir vėl rašydavo.

Lavinimuisi Linkolnas nedaug laiko teturėdavo, nes kartu su tėvu turėjo dirbti ūkio darbus. O paūgėjusį tėvas siūsdavo uždarbiauti. Tačiau jo uždarbis taip pat buvo nedidelis: šeši doleriai per mėnesį, o kartais tik 31 centas per dieną.

Nors ir visai vertėsi, bet Linkolnų ūkis vistiek negalėdavo išmaitinti šeimos. Tad tėvas pasikinkė į vežimą keturis jaučius, susikrovė visą turtą ir patraukė į vakarus. Galutinai apsistojo Illinois

valstybėje, prie Sangamono upės. Čia Abraomas vėl padeda tėvui pasistatyti rąstų trobą ir išvalyti penkiolikos akrų miško plotą.

Tačiau dvidešimt pirmuosius metus eidamas, Abraomas palieka namus ir išeina į žmones uždarbiauti. Pradžioje dirba miško darbus, vėliau tampa jūrininku laivuose, kuriais upėmis plukdydavo grūdus, pašarą ir kitus ūkio gaminius į Naująjį Orleaną.

Pavargęs nuo šių sunkių darbų, A. Linkolnas stoja pardavėju vienoje kaimo krautuvėje. Pasižymi nepaprastu teisingumu. Pav., kartą pastebėjęs, kad pirkėjas permokėjo jam 6 centus, nakčia eina tris mylias ir grąžina permokėtus pinigus.

Vėliau pats atidaro parduotuvę. Tačiau jam prekyba nesiseka.

Nors ir sunkiai uždarbiaudamas, Linkolnas niekados nepalauja lavinęsis. Netrukus jis gauna pašto viršininko vietą. Pagaliau jis pasiryžta pasidaryt teisininku, advokatu. Ir tai jam pavyksta.

Dirbdamas teisininko darbą, Linkolnas vis labiau ir labiau ima dalyvauti Illinois valstybės visuomeniniame gyvenime. Jam rūpi teisingumas ir artimo meilė žmonių tarpusavio santykiuose. Jis pasidaro žymus kalbėtojas ir išrenkamas į Kongresą. Ten jis rūpinasi įvairiais visuomeniniais klausimais. Labiausiai jam rūpi panaikinti Amerikoje vergiją.

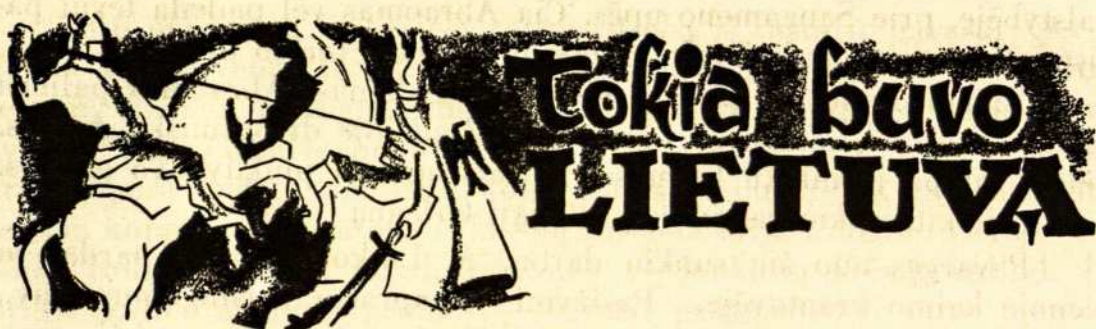
Ir pagaliau 1860 m. Abraomas Linkolnas išrenkamas Amerikos prezidentu. Jisai prisiekia ginti konstituciją, saugoti Amerikos vienybę ir panaikinti vergiją.

Linkolno pastangomis vergija Amerikoje buvo panaikinta.

Linkolnas mirė 1865 metų balandžio 14 dieną. Tą vakarą jis su žmona ir draugais buvo teatre. Vaidinimo metu pusprotis artistas įšoko į prezidento ložę ir jį šūviu nužudė. Visas kraštas liūdėjo netekęs savo didžiojo žmogaus, kurs visas savo geriausias jėgas pašventė žmonių gerovei.

Netrukus po Linkolno mirties vienas jo sekretorių pasakė: "Dabar Linkolnas priklauso amžiams". Tai tikrai teisingi žodžiai. Jo vardas aukso raidėmis įrašytas į Amerikos istoriją. Jo gyvenimo pavyzdys rodo, ką gali žmogus padaryti, kad ir neturtingiausias būdamas, jei pasiryžta žengti šviesos ir artimo meilės keliu. Linkolnas yra visiems pavyzdys, kaip reikia mylėti savo kraštą ir savo artimą.

VACLOVAS ČIZIŪNAS

VYTAUTAS IR JOGAILA

Krėvos pilies kalinys

Tamsu ir drėgna Krėvos pilies bokšto rūsyje. Augštai, pačioje rūsio palubėje, tėra vienas mažas langelis, kryžmai geležiniais virbalais užtvertas. Saulės spindulys, jei kada čiuožtelėja langelio pakraščiu, niekuomet nepasiekia rūsio grindų. O tos grindys, plokščiais akmenimis grįstos, drėgnos ir šaltos. Rūsio kampe stovi menka medinė lova ir pora suolelių prie jos. Šioje lovoje ilsėjosi senelis Kęstutis, iki netikėta mirtis nutraukė jo didvyriško gyvenimo siūlą.

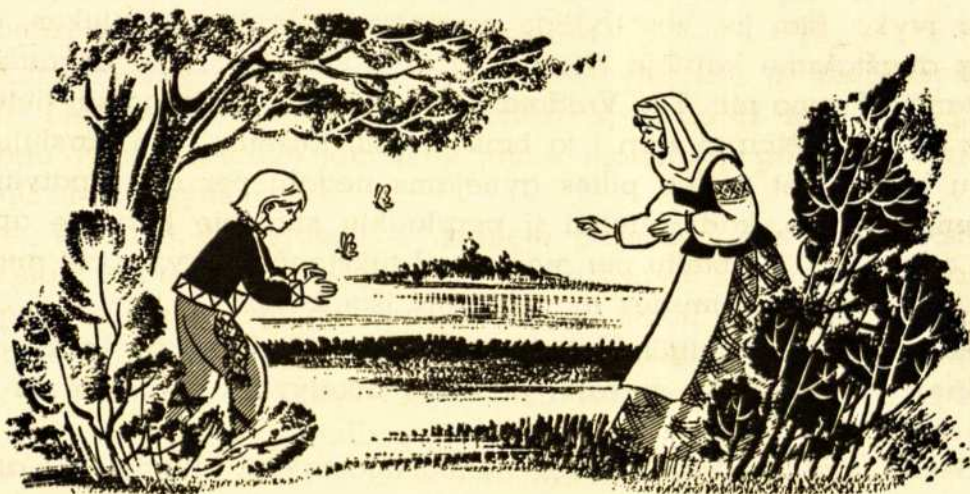
Bet kas gi čia sėdi ant tos pačios lovos krašto, kai kunigaikščio Kęstučio lavonas seniai jau išgabentas iš čia ir iškilmingai palaidotas Vilniuje? Tai Vytautas, kurį čia perkėlė iš Vilniaus pilies. Jau daug dienų jis, nusiminęs dėl tėvo mirties ir susirgęs, liūdi vieatvėje ir neberanda nė valandėlės ramumo, iki minčių nukamuotas užmiega. Laimė, kad jį gali lankyti jo mylimoji žmona, kunigaikštienė Ona. Jai buvo leista bent kas antrą ar trečią dieną lankyti savo vyrą. Jam susirgus, pilies apsaugos viršininkas sutiko, kad kunigaikštienė lankytų vyrą kasdien.

Sparčiai artėjo ruduo, ir kalinys Vytautas tai skaudžiai jautė. Rūsyje darėsi kasdien tamsiau ir šalčiau. Kunigaikštienės Onos ir jos tarnaitės slaugomas, Vytautas nugalėjo savo ligą, bet neviltis ir nusiminimas kamavo jį toliau. Kas jo laukia? Ar čia jis atvežtas tik tam, kad lauktų tokio paties, kaip tėvo, likimo? Ar Jogaila, iškilmingai palaidojęs dėdę, tikrai kėsintusi nužudyti pusbrolių? Jogaila!? Tas pats Jogaila, su kuriuo Vytautas nuo pat vaikystės gražiai draugavo?..

Tos pačios mintys vėl ir vėl grįžta. Vytautas pašoka nuo lovos. Prietemoje sugraibo aliejinį žibintą ir skiltuvą. Greičiau šviesos! Greičiau! Šiandien dar nesilankė jo žmona. Gal ji nebeateis? Vėlu, nes langelyje tik pilka dėmė tesimato. Taip greitai temsta! Jam čia, rūsyje, greičiau, negu laisviesiems žmonėms.

Padėjęs sausą dagtį ant titnago skeveldros, skelia geležėle titnago briauną. Skelia vieną, antrą, trečią kartą. Kibirkštys tyška į šalis. Pagaliau ir dagtis užsidegė. Skubiai glaudžia Vytautas smilkstančią dagtį prie žibinto dagties. Ši užsidega spragėdama. Jos liepsnelė didėja ir siūbuoja, kol išsilygina vienodu ugnies liežuviu. Liepsnos šviesoje rūsio akmeninės sienos, pažliugusios vandens lašais, atrodo dar nykesnės, negu dieną.

Vytautas, perėjęs rūšį stambiais žingsniais iš kampo į kampą, sustojo ir žiūri į žibinto liepsną. Neaugšto ūgio, bet stipriai suaugęs vyras nulenkę galvą ir susimąstė. Smulkių, bet ryškių bruožų veidas kiek pragiedrėjo. Jo tamsiai mėlynos akys, šiuo metu beveik juodos, mato tolimos vaikystės vaizdus. Štai Trakai, jo tėvo pilis ir ežeras. Ak, kaip gera jam buvo, kai augo jis tenai mylimos motinos Birutės globoje!

Ji visada lydėjo jį mažutį dar vaiką, ežero pakrantėmis, rodydama jam gėlytes, peteliškes, paukštelius ir žvėrelius medžiuose, mokydama juos pažinti ir pavadinti. Paaugęs Vytautas jau pats mėgindavo tirti platesnę apylinkę, tik tėvai neleido jo vieno toliau nuo pilies. Jį lydėdavo bent pora patikimų kunigaikščio Kęstučio šeimos tarnų ar pilies sargybos karių. Mėgo Vytautas bendrauti su kariais. Kiek įdomių nuotykių jie jam pripasakodavo!

Tačiau smagiausios dienos Vytautui būdavo, kai jis sulaukdavo tėvo, ilgesniam laikui sugrįžusio į namus. Tada susirinkdavo visa kunigaikščio šeima kartu, pasikviesdavo į pilies rūmus žymesnius apylinkės kanklininkus ir dainininkus ir klausydavosi jų dainų bei pasakojimų iki pusiaunakčio. Kai ateidavo vasara, jei krašte buvo ramu, Vytautas kartu su tėvu ir mažesniaisiais broliais keldavosi laiveliu į Galvės ežero salas. Ten vaikai žaisdavo slapukus ar kitokių linksmybių prasimanydavo. Viena tų salų, kiek didesnė už kitas, ypač Vytautui patiko.

— Tėti, — kartą kreipėsi Vytautas į tėvą, — pasistatykime čia antrą pilį, kurios jokie priešai nepasiektų!

— Tu gal ir pasistatysi, — atsiliepė tėvas. — Aš jau nebesuskubčiau, perdaug rūpesčių ir be to turiu.

Paaugęs Vytautas labai mėgo kariškuosius žaidimus ir pratimus. Tėvas anksti pradėjo jį pratinti prie karo žygių. Pradžioje jaunikaitis Vytautas tik sekė, kaip kariai mankštinasi, įvairius ginklus vartodami, kaip jie rungtyniauja savitarpyje, vėliau buvo paskirti kariai, kurie mokė patį Vytautą tų pačių karinių gudrybių. Greitai Vytautas išmoko gerai jodinėti, plaukti, kardu kirsti ir svetimą kirtį atmušti, jietimi durt, lanku šaudyti. Savo miklumą Vytautas rodė kariškose rungtynėse ir medžioklėse. Net kryžiuočiai belaisviai buvo priskirti mokyti Vytautą karinių paslapčių ir vokiečių kalbos...

Stovi Vytautas ir mąsto. Mato jis praeities įvykius, lyg jie būtų tik vakar įvykę. Štai jis, vos trylikto pavasario sulaukęs berniukas, stovi raitas augštajame kairiojo Nemuno kranto šlaite ir mato degančią ir griūvančią Kauno pilį. Ten Vaidotas, jo brolis, ten sauja narsių lietuvių, pilies gynėjų!.. Niūriai žiūri į tą baisų reginį Kęstutis ir jo narsiųjų kovotojų būrys, bet padėti pilies gynėjams negali: per gilus patvinusio Nemuno vanduo, kad raiteliai jį perplauktų sunkioje karinėje aprangoje, o ir tų pačių raitelių per mažą, kad tūkstančius kryžiuočių nugalėtų ir savuosius nuo mirties ar nelaisvės išgelbėtų!

Pakyla balne jaunutis Vytautas, kelia į viršų kardą ir šaukia susijaudinęs: — Perkūne - dievaiti, prisiekiu atkeršyti vokiečiams už šį ir visus kitus jų žygius!

Senas vaidila - kanklininkas nulipa nuo arklio, klaupia ant abiejų kelių prieš valdovą ir jo sūnų ir gieda giesmę dievams, pritardamas kanklėmis. Gieda jaunojo Vytauto priesaiką, kviečia jį ir visus karius neužmiršti jos.

Augo Vytautas, augo ir brendo jo kūno ir dvasios jėgos. Štai jis, stiprus ir narsus jaunikaitis, jau vadovauja dideliame karių būriui, kai neregėtai ligi tol didelė kryžiuočių kariuomenė buvo įsibrovusi į Lietuvą, apgulusi Trakus ir Vilnių. Tada dar dėdė Algirdas buvo gyvas ir valdė Lietuvą. Su vokiečiais buvo susitarta, kad jie pasitrauksią, o jie vis delsė ir toliau naikino kraštą. Vytautas su savo kariais puolė kryžiuočių paliktus žygio pakelėse maisto sandėlius ir juos sunaikino. Kur tik įmanydami, Kęstučio ir Vytauto vadovaujami būriai švaistėsi kryžiuočių kariuomenės užnugaryje ir naikino atsiskyrusius jų mažesnius būrelius. Pasitaikė nepaprastai šalta žiema. Priešai, išbadėję ir sušalę, tirpte tirpo. Jų likučiai visais būdais stengėsi grįžti atgal. Nedaug jų te-sugrįžo. Didelė dalis jų kariuomenės žuvo Lietuvos miškuose.

Tada buvo kiti laikai, nes savieji mokėjo ir norėjo sugyventi. Koks geras buvo draugas Vytautui jo pusbrolis Jogaila! Juk nė vienos dides-

nės medžioklės neįvykdavo, kad abu kartu nedalyvautų! O kiek kartų Vytauto lankytasi Vilniuje, kiek kartų vaišintas Jogaila Trakuose! Ir karo žygiuose prieš kryžiuočius, tėvų siunčiami, abu dažnai kartu dalyvavo. Jogaila... argi tas pats dabar Jogaila? Kas jame įvyko, kas pasikeitė, kad jis toks... išdavikas!?

Vytautas pasviro ir sėdo lovon. Pašoko vėl ir ėmė skubiai žingsniuoti po rūšį.

— Kur Ona? Kur jo mylimoji žmona, kuri beveik kas vakarą atlankydavo jį? Gal uždraudė jai lankytis? Gal vėl ką blogiau yra sumanęs Jogaila ir jo patarėjai? Kas daryti, kas?... — blaškėsi mintimis Vytautas. — Kur nuves visą valstybę šitoks valdovas, kaip Jogaila?...

Vytautas sustoja viduaslyje ir klausosi. Rūsio durų rankena sujudėjo, sargybinis atkišo skląstį. Atsidarė durys, ir jose pasirodė kunigaikštienė Ona su tarnaitė. Abi buvo apsisupusios galvas didelėmis skaromis, rankose laikė maisto ryšulėlius.

Kunigaikštienė puolė prie vyro ir ėmė bučiuoti jį, atsiprašydama už tokį netikėtą vėlavimąsi. Pasiklausiusi, ar nieko už durų nėra, priėjo vėl prie vyro. Tarnaitė, jau nebe jauna moteriškė, paliko stovėti ties durimis ir klausytis.

— Vytautai, brangusai! — kalbėjo pašnabždomis kunigaikštienė. — Šiąnakt tau galima pabėgti iš šio baisaus urvo. Klausykis: aš parūpinau porą arklių, kuriais galima bus toli kur nujoti per naktį. Jie yra čia pat, anapus pilies sienų. Klausykis! Mudvi su Elena radova tik vieną išeitį: ji paliks šiame pilies rūsyje tavo vietoje, o mudu abu vyksiva kur nors apsaugos ir pagalbos įieškoti.

Vytautas rauda ir balo iš susijaudinimo.

— Ką tu sakai? Elena, ką tu dabar galvoji? Argi tu nenumanai, kuo gali baigtis tau šitoks pasiryžimas?

Tarnaitė greitai pripuolė prie Vytauto, pasilenkė ir pabučiavo jo ranką.

— Valdovai! Tu žinai, kad manasis vyras žuvo nuo Jogailos plėšikų rankų. Žuvo tik dėlto, kad buvo tavo tėvo ištikimas tarnas. Leisk man savo gyvybe išvaduoti tave iš šios baisios nelaisvės! Ko verta mano gyvybė, jei mūsų šalis pavojuje, jei tu pats gali prarasti gyvybę čia, kaip ir tavo tėvas, šviesusis kunigaikštis Kęstutis? Ko vertas man gyvenimas, palikus be vyro, be jo globos ir meilės?..

Ilgai prikalbinėjo Vytautą abi, ilgai jis svyravo, kas daryti. Pagaliau sutiko. Vytautas, ūgiu neaugštas vyras, pasikeitė viršutiniaisiais drabužiais su Elena. Prieš išeidami abu su žmona jautriai atsisveikino su liekančia Elena.

Durys užsidarė. Sargyba praleido išeinančius, nepastebėdama tamsoje jokios permainos.

Elena atsisėdo ant lovos ir užsidengė veidą delnais. (Bus daugiau)

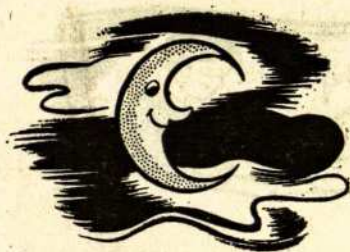
Lietuviui knyga - pergalės vėliava

Minėdami reikšmingas spaudos atgavimo sukaktuves, susimąstykime ir supraskime, kad kiekviena teisinga kova yra laimima. Lietuvis turi nugalėti. Tikrai nepasiduokime kitų tautų madoms, kurioms knyga tėra popierinė prekė. Lietuviui knyga — tai pergalės vėliava. Brangindami savo kalbą, savo mokyklą ir savo raštą, mes pagerbsime savo tėvų ir senelių laimėtas kovas, patys būsime stiprūs, atkursime laisvą ir dar didesnę Lietuvą su tomis žemėmis, kurios mums teisėtai priklauso. Mūsų kultūra švitės, kitos tautos mokysis iš mūsų, nes tikrai tik mes, lietuviai, teturime savo istorijoje tokių puošmenų, kaip savo spaudos atgavimas. Garbė mums būti lietuviais.

V. Jonikas

Vasaros grožis
žieduose

VAKARIENĖ

O. B. AUDRONĖ

Mama verda vakarienę —
Rūksta dūmai kamine:
Kukuliukai vienam piene —
Laukia, šaukia bėgt mane.

Mano šaukštas sidabrinis
Prie burnytės pamažu,
Vėpso Margis nusiminęs
Ties mano stalu mažu.

Ei, šuneli mano geras,
Toks, žinai, jau paprotys,
Jei tau duodu, mama baras,
Sako — Margis ne svetys.

Kukuliukai tokie skanūs —
Ir lėkštelė jau tuščia,
Margis lapsi, kaip išmano,
Savo bliūde ties kerčia.

Ir katytė, gavus pieno,
Prausias, laižosi gardžiai —
Jau sumigo ligi vieno
Laktoj vištos ir gaidžiai.

Ir mane lovelė kviečia
Ir mane sapnai visi —
Danguje žvaigždelės šviečia
Labanakt, diena šviesi!

KNYGNEŠYS

TERESĖ DAUNYTĖ

Nakties tyloj per mišką skuba —
Tai knygnešys.
Ir neša jis šalelei savo
Naujos šviesos viltis.

Priėjęs miško galą,
Sustoja pagalvot:
“Ar verta savo galvą
Už tautą paaukot?”

Tas knygas, kurias neša,
Jei surastos jos bus,
Atvers į tremtį kelią —
Į Sibiro vargus.

Taip, verta galvą atiduoti
Ir šaltį Sibiro pajust,
Nes mano Lietuvai tėvynei
Jau metas keltis, atsibust!”

Šis eilėraštis parašytas spaudos atgavimo minėjimui,
kuris įvyko Putnamo Mergaičių Bendrabutyje. Autorė —
pradžios mokyklos mokinė, Amerikos lietuvaitė.

TĖVELIO DIENAI

MILDA SKUČAITĖ

Laimink, Dievuli,
Mano tėvelį:
Duok sveikatėlės,
Ilgą amželį!

Kad darbai sektų,
Vargas mažėtų,
Kad mano tėvelį
Laimė lydėtų!

Ilgiausių metų
Tėvelio dienoje!
O kaip gi linksma
Mūsų šeimoje!

ŠV. KAZIMIERO APSIREIŠKIMAS

ALDONA SIMUTYTĖ

Buvo graži saulėta diena, ir motina, sėdėdama prie staklių, išgirdo dainuojantį balselį. O, koks malonus ir gražus balselis, ypatingai jos ausims. Ji prisiminė, kaip aną dieną jos mylimoji Uršulytė gulėjo savo karstelyje, tokia mažytė tarp gėlių, ir jos balselis, toks gražus, nuramintas visiems amžiams, tik motinos širdyje pasiliko gyvas. Prisiminė jos visus daiktelius. Jie tokie maži, bet daug, daug brangesni už visą auksą pasaulyje. Tą mėlyną plunksnelę, kur eidama miške su mamyte rado, o jos gėlytės taip gražiai prižiūrimos...

Motina prisiminė, kai Uršulytė buvo mažytė, dar nei penkių metų neturėjo. Ji atbėgdavo pas mamą, maldaudama, kad ji papasakotų apie šv. Kazimierą, Lietuvos globėją. (Uršulei labai patiko, kad Lietuva turėjo savo globėją!). Mamytė su dideliu malonumu pasakodavo, nes ir ji pati labai mylėjo šv. Kazimierą.

Vieną lietingą dieną ji kartu su Uršule sukūrė trumpą maldele į šv. Kazimierą: "Mieliausias šv. Kazimierai, aš žinau, kad esu menka ir silpnutė, bet aš maldauju tavo pagalbos, kad tu mane padarytum tokią, kaip tu buvai. Aš žinau, kad per dieną pamiršiu tave, bet aš maldauju tavęs, nepamiršk manęs". Šitą maldele kas rytą ir kas vakarą Uršulė sukalbėdavo kartu su mamyte, atsiklaupus prieš kryžių darželyje. O, bet tai jau buvo taip seniai, prieš kokius penkerius ar šešerius metus.

Mama toliau audė, kai staiga atbėgo Uršulė uždususi: "Mamyte! mamyte! Ar aš galiu nubėgti pas bobutę? Ji manęs laukia! Nunešiu gėlių, jai tikriausiai labai patiks. Aš neilgai būsiu, tuojau grįšiu, padėsiu tau vakarienę paruošti!" Mamytė nusijuokė ir pasakė: "Gerai, perduok bobutei linkėjimus ir pasakyk, kad aš paskui ateisiu jos aplankyti ir padėti, jei ko reikės."

Motina, žiūrėdama į nubėgančią mergaitę, vėl prisiminė, kaip šv. Kazimieras tikrai buvo išklauses jų maldų... Aną dieną Uršulė

gulėjo numirus, kaimynai suklaupę meldėsi, o jos tėvelis taip griaudžiai verkė ir pirmą kartą po ilgo laiko meldėsi. O kaip skaudu buvo pagaltoti, kad jo dukrelė daugiau nebevaikščios ir nesijuoks! Kaip tuščia bus be jos linksmų dainelių ir jos gėlyčių. Kas tas gėlytes taip gražiai ir meilingai prižiūrės?..

Bet paskui motina prisiminė jos žodžius: “Mamyte, kai manęs nebus, neverk, tu tik mane griaudinsi, bet pasimelsk į šv. Kazimierą.” Tai buvo Uršulės paskutiniai žodžiai.

Mama karštai meldėsi į šv. Kazimierą, net užmiršo, kas daros aplink, daugiau nebegirdėjo moterų verksmo... Tik staiga pamatė šviesą, tiesiog kaip iš dangaus. Baltas arklys, kaip sniegas, o ant jo sėdi kunigaikštis Kazimieras. Visi žmonės puolė ant kelių! Artyn ir artyn raitelis joja, tiesia savo ranką. Koks gražus! O Uršulė, žiūrėk! Ji sėdasi, tiesia rankas, kokia graži, gražesnė negu paprastai! Ji gyva!.. Jos auksinės kasos dabar išleistos, žiba kaip tikras auksas, atspindi nuo tos dangiškos šviesos. O jos akys, tos gražios akys, jos vėl atdaros. “Uršulė gyva!” — motina sušuko iš džiaugsmo ir puolė prie jos: “Uršule, mano širdele, tu gyva!”

Visi kaimynai labai džiaugėsi, sveikino motiną ir tėvą. Staiga motina prisiminė raitelį — šv. Kazimierą, bet jo jau nebuvo.

Tą vakarą visa šeimynėlė išėjo į daržą, suklupo prieš kryžių ir sukalbėjo maldele į šv. Kazimierą, padėkojo už tą dieną, kuri prasiėjo taip liūdnai ir baigėsi linksmai...

Dabar atrodo taip seniai viskas atsitikę. Motina sėdėjo mąstydamą, kai atsidarė durys ir Uršulė juokdamasi įėjo su tėveliu.

Saulė nusileido, o jie vis taip pasiliko — mergaitė, motina ir tėvas — tokie smulkūs, palyginti su visu pasauliu, bet tokie dideli savo dėkingume...

Šis rašinėlis yra laimėjęs antrąją vietą konkurse, kuris Šv. Kazimiero minėjimo proga buvo paskelbtas Putnamo mergaičių moksleivių bendrabutyje.

Audronė Jarmoševičiūtė

UŽSAKĖ EGLUTĘ VARGO MOKYKLĖLEI

Elizabeth, N. J.

Gerb. P. Redaktoriau,

Iš savo sutaupytų pinigų 4 dol. siunčiu Eglutei.

Prašau siuntinėti Eglutę Seedorfo vargo mokyklėlei.

Esu antro skyriaus mokinė Šv. Petro ir Povilo mokykloje. Du kartus į savaitę turime lietuvių kalbos pamokas. Lietuvių kalbą mus moko kunigėlis J. Pragulbickas. Lietuviškai jau truputį parašau ir paskaitau.

Eglutę labai mėgstu, ir ji mane lanko jau ketveri metukai, o aš pati septynių metukų.

Audronė Jarmoševičiūtė

* * *

"Eglutės" redaktorius ir administracija nuoširdžiai dėkoja gerajai Audronei. O lietuviškoji mokyklėlė Vokietijoje tikrai džiaugsis tokią gražią dovanėlę gavusi.

Atsiųsta paminėti

Stasius Būdas, UŽDRAUSTAS STE-

BUKLAS, romanas. Išleido Gabija Brooklyn, 248 psl., kaina \$2.60.

GABIJA — literatūros žurnalas, nr. 5. Leidžia Gabija, redaktorius St. Zobarskas.

ATEITIS, nr. 4 — balandžio mėnesio.

TĖVIŠKĖLĖ — vaikų laikraštis, kovo mėnesio numeris.

LAIŠKAI LIETUVIAMS, nr. 4.

MARGUTIS, nr. 4 — velykinis numeris.

ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS, nr. 5 — gegužės mėnesio.

KARYS, nr. 3 — balandžio mėn. — gražiai iliustruotas ir įdomus.

TĖVŲ KELIAS, nr. 3 — Venecuelos lietuvių mėnesinis laikraštis.

MŪSŲ VYTIS, nr. 3. Šis numeris plačiai rašo apie jūrų skautus Lietuvoje. Daug puikių istorinių nuotraukų.

ATSAKYKITE Į KLAUSIMUS

1. Kur žuvo didysis Leituvo kunigaikštis Gediminas?

2. Kuris mūsų poetas vadinamas lietuvių tautos atgimimo dainiumi?

3. Kas yra mūsų Tautos Himno autorius ir kur jis palaidotas?

Atsakymai vertinami po vieną tašką. Klausimus sugalvojo G. Kuprevičiūtė, Hartford, Conn.

Būsimoji Eglutės skaitytoja Regina Raugalytė su savo tėveliu (iš Waterburio, Conn.). Jos krikšto tėvelis yra rašytojas Stepas Zobarskas.

TRUPUTĮ PAGALVOK

Nr. 5 uždavinių atsakymai

I. Šiame uždavinyje įsibrovė korektūros klaida: praleista —

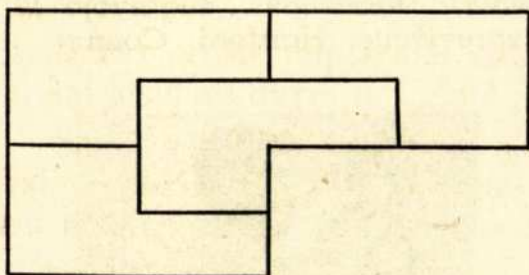
4. ————— (Europos kraštas, kuriame yra derlingiausia žemė).

Dėlto neduodame atsakymo šiame numeryje ir prašome sprendėjus, kurie be šios eilutės nebus pajėgę uždavinį išspręsti, savo sprendimą atsiųsti kartu su nr. 6 uždavinių sprendimais.

II. Statmenai: Girėnas, gulsčiai: 1 gintaras, 2 ieva, 3 Reinas, 4 ėdžios, 5 Niūronys, 6 Anykščiai, 7 spanguolė.

III. Raidėje T: Venta, Neringa; raidėje E: pušis, ieva, alyva, puriena; raidėje V: Girėnas, Dusėtos; raidėje Y: gėlė, Likėnai; raidėje N: Vydūnas, vanagas, Tacitas; raidėje E: vyžos, Salos, Sartų, vikšvos.

IV. Broliai žemę pasidalino taip, kaip

nurodyta braižinyje: visos dalys tos pačios formos, kaip ir visas sklypas.

V. Skaičius sudedame taip: $1+8=9$, $2+7=9$, $3+6=9$, $4+5=9$, kai gautus skaičius surašome viena greta kito, tai ir gauname 9999.

VI. Asilas nieko nesugalvojo, nes jis tam ir asilas.

Šarados atsakymas

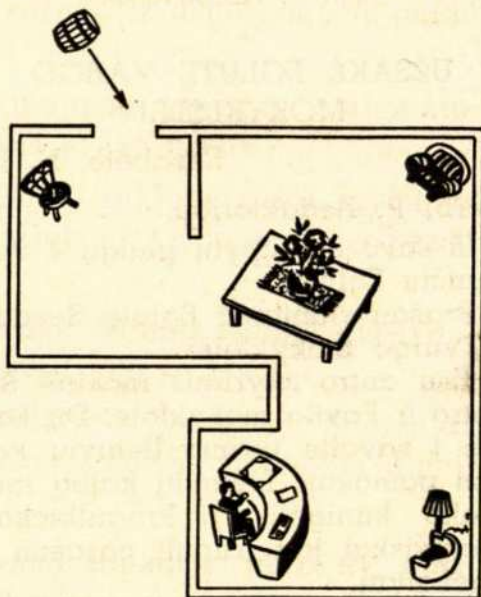
Atomas — Adomas: pirmasis dabar pasidarė labai galingas, o antrasis yra visų mūsų giminaitis, nes visų mūsų tėvas (žinoma, jis ir gyvena jau ne žemėje).

Mįslių atsakymai

1 Adata, 2 troba, 3 gaidys, 4 skėtis, 5 žemuogė, 6 laikrodis, 7 lėkštė, 8 pipiras, 9 vėjas, 10 žiedas.

Uždaviniai

I. Turime dviejų kambarių vaizdą. Ten yra keletas baldų, o viename kampe sėdi prie darbo stalo šeimininkas. Iš lauko reikia įristi sunkią statinaitę. Ją reikia nuristi prie šeimininko stalo, nepaliečiant baldų ir tiesiomis linijomis, tedarant tik stačius kampus (90° kampus), kai reikia pasukti.

Vertinamas 10 taškų. Jį sudarė Nijolė Papečkaitė, Argentina.

II. Brūkšnelių vietoje įrašykite lietuvių rašytojų pavardes. Taip pat pirmąją eilutę skaitant statmenai, reikia gauti rašytojo vardą.

1. —————
2. —————
3. —————
4. ————
5. —————
6. —————
7. —————

MIELIEJI SKAITYTOJAI

Karštoji vasara jau čia pat. Baigiasi mokslo metai. Visi esat pasiilgę poilsio. "Eglutė" taip pat daro dviejų mėnesių pertrauką. Kitas numeris išeis tik rugsėjo mėnesio pradžioje. Tiesa, pietiniame žemės pusrutulyje dabar žiemos laikotarpis. Šitoji karštoji Amerikos vasara, kuri apstabdo įprastą kultūrinį veikimą, pietuose atstatina vėsiausių metų laiką. Bet ką padarysi, kad "Eglutė" taikosi prie vietinių sąlygų.

"Eglutė" linki visiems savo skaitytojams malonaus vasaros poilsio. Važiuokite, kas tik galite, į lietuviškąsias jaunimo stovyklas. Tokių stovyklų ruošia skautai, ateitininkai. Puikios stovyklos yra pas seseles Putname ir pas pranciškonus Kennebunk Port. Kam tik jos prieinamos, nuvažiuokite ir atsigaukite jose. Stovyklaudami dalyvaukite visokiose varžybose, sportuokite, dainuokite, žaiskite. Tarp savęs kalbėkite tik lietuviškai. Savo išpūdžius užsirašykite, o paskui juos padailinkite ir atsiųskite "Eglutei". Išspausdinsime. Tačiau saulutės ir vandens malonumais besidžiaugdami, neužmirškite ir lietuviškos knygos, lietuviško laikraščio.

Nuoširdžiausius linkėjimus Jums siunčia

Jūsų "Eglutė"

8. -----
9. -----
10. -----
11. -----

Uždavinys vertinamas 12 taškų. Jį sudarė *Edmundas Adomaitis*, Brooklyn, N. Y.

III. Ant tvoros tupėjo 5 varnos. Medžio-
tojas vieną varną nušovė. Kiek varnų liko
ant tvoros?

Vertinamas 2 taškais. Atsiuntė *Jonė Elsbegaitė*, Trenton, N. J.

IV. Ūkininkas turėjo 100 arklių ir pasi-
statė 12 tvartų. Jis galvojo, po kiek arklių
reikės talpinti į kiekvieną tvartą. Pasiėmė
popierio, ir jam išėjo į kiekvieną tvartą tik
po vieną arklių. Kaip tas "gudrusis" ūkinin-
kas taip suskaičiavo? Gal ir jums kartais
pasitaiko taip išspręsti uždavinį?

Vertinamas 4 taškais. Sudarė *Audrys Šidlauskas*, Springfield, Ill.

Šarados

1. Esu aš paukštis galingas. Jei vieną rai-
dę man pridėsit, būsiu žmonijos nelaimė.

2. Augina mane darželyje. Vieną raidę
man pakeitus, būsiu mieliausias mergaičių
žaislas.

3. Girdit mane grojant. Vieną ženkliu-
ką man nuėmus, padangėje mane regėsit.

4. Esu daiktas virimui būtiniausias. Jei
vieną raidą man nubrauksit, gersiu jūsų
kraują negailestingai.

Vertinamos po 2 tašku. Atsiuntė *Kaziu-
kas Jankauskas*, Detroit, Mich.

Mįslės

1. Avelė bebėgdama priėda.
2. Geležinė kumelaitė, kanapinė uode-
gaitė.
3. Kad atsikeltų, dangų paremtų, kad
prakalbėtų, daug pasakytų, kad ran-
kas turėtų, vagį pagautų.
4. Rytą vaikščioja 4 kojomis, dieną —
dviem, o vakare — trimis.
5. Su medžiu lygus, niekad saulės ne-
mato.
6. Kokių medžių daugiausia miške?
7. Miške dygęs, miške lapojęs, parėjęs
namo šventu tapo.
8. Miške kirstas, krautuvėje pirkas, į
rankas paimtas — gaudžiai verkia.

Vertinamos po 2 taškus. Atsiuntė *Algi-
mantas Šniokaitis*, Saginaw, Mich.

